

дарованията на Григорий VII, нъ още въ много го превосхождалъ. Въ негово управление папската власть достигнала свойтъ зенитъ: не само всичкиятъ западъ я признавалъ и билъ ѝ покоренъ, нъ и всичкитъ патриаршески престоли били заети съ лица подвластни на папата.

Нъ отъ това врѣме властта на папитѣ, ако и постепенно, зела да клони къмъ своето падание. Ревността къмъ кръстовитѣ походи, толкова пламенна въ началото, впоследствие захванала да охлаждава на западъ и съ нея зела да пада силната за папитѣ поддръжка. Въ това сжщо врѣме се разрушавали плановетѣ на папитѣ и на истока. Источнитѣ християни не признавали латинскитѣ патриарси, а обръщали се къмъ своитѣ православни архипастири, преемството на които се продължавало неизмѣнно и въ врѣмената на латинското владичество. А по ослабването и прекратяването на това владичество, православнитѣ патриарси заели своитѣ престоли, а латинскитѣ удържали само своитѣ титли, и се преселили на живѣние въ Римъ. Съ развитието на просвѣщението на западъ по-ясна и по-ясна ставала незаконността на папскитѣ притязания и тия отстъпления отъ православието, каквито тий допускали въ църквата. Папитѣ, за усмирение на своитѣ противници, прибѣгвали къмъ жестоки мѣрки (инквизиция); нъ тий още повече раздражавали недоволнитѣ. Наконецъ наченали да се появяватъ смѣли и рѣшителни противници на папската власть, които въ борбата съ нея видѣли своето призвание и цѣль на живота, и които не плашили никакви наказания. Отъ числото на тия противници на папството особено сж забѣлжителни Британецътъ Виклефъ въ XIV и Бохемецътъ Иоаннъ Хусъ — въ XV вѣкъ.

Виклефъ се явилъ противъ папитѣ въ качество на защитникъ за правата на английската корона; нъ заедно съ незаконнитѣ притязания и нововъведенията на папството, той захваналъ да отрича въ римската църква и тия истини, които, при всички заблудения, тя съхранила отъ врѣмената апостолски (учение за пресъществлението на св. дарове въ причастието, за почитанието на святитѣ мощи, на иконитѣ, за таинството елеосвящение и др.). За това той подигналъ противъ себе си силно неудоволствие не само отъ духовенството, нъ и отъ свѣтскитѣ учени, които, по справедливостъ, осждили мнѣнията му, като еретически. Нъ покровителството отъ двора запазило неговата лична безопасностъ; впоследствие вече, по опредѣление на Констанскій съборъ (1415 г.), праха му билъ ископанъ изъ гроба и развѣянъ по вѣтъра.